

СЭКП Тыва обкомунуң, Тыва АССР-ниң Дээди
Совединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

Өртээ 3 кед.

Ленинчи өрөндөй делегетин чаартырынын демдө, бистин уенин револютуг туугу болу берген. Лениннин идеялары, ачылгын аглыны болгаш буугу ачылгын чоннарын хостастарын хэрэгине оон кылгаш чокка бараан болушкуну, баштычынын амдылары болуу-даа—буугу түздөө коммунист бугуануе, совет кижн бугуануе оңдур уулз улагер-чикеэ бооп турар. СЭКН-ин, партия ТН Комитетинин, оон ш Н. И. Брежневке баштаткан Политбюроонун бугу-де асыл-чоругулагары Ленинчи чалгылары шычы чоруг-бизе синииккен.

В. И. Ленинни тургутунинг хушувин бээр 112 чыллыа быстын. Улазуvus политиктиг болгаш күн-айчыгы бедек калдурулганда. Совет Эвезелелин бээр нацияларынча болгаш бичи таустарынын бузубас, сырый каттыкмыс кыжынын байланында укарыжы турар. Од кадаруушкуну ааларын юбейде—ССР Эвезелинин тургутунаминча бээр 60 чыллыга белетек болугаран. Совет кижилер СЭМН-ин XXVI съездинин шийитирлерин амдыралга бутадырбышаа, боттарынын сорук киришкинине куку марксизм-ленинизмдин ортине номналыйан, олук оо Ленинг арעדиген ат турарал.

Лениннийн идеялары бөмбүрөктөн миллион-миллион кижилеринин эн-не ханы бүзүрэл болгаш хан-дамырынзан херээ апарган. Лениннийн ады мөлчүгдөл-тарлагга дур демиселге чалбынштыг кыйгырыг ышкан, дайынчы чагыс өлти-тин демжээ, социализмдин болгаш коммунизмдин тиилелгеи дээш демиселге магадзалай ғылым чангыланп турар.

В. И. Ленинни қўтуғанин ҳушдан бээр 112 чыл өмига тураскаткан байыртг хура апрель 22-де Кремльин Съездин ордунаа болган. Байыс-маднин болган Москва чогуун бұдүргөлелерини мураккачылары болган чартыкчылары, партияны хоочуннары, партия, совет болган хай-хити органишлаларыны төлөкелчелери, өртем болган культура ахылдамчылары, Совет Чепсектиг Күтпериин дабийчылары, космонавтар аңаа чымыган. Даштыкы дипломаттар, даштыкы аалчылар олурган.

17 шак. Эитер Л. И. Брежнев, Ю. В. Андропов, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громыко, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, К. У. Черненко, П. Н. Демичев, В. В. Нузудков, Б. Н. Пономарев, М. С. Саломенцев, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, М. В. Зиямкин, К. В. Русаков оларди хуралди каржикчилери диймитиг, ургучулдег адыш чашкашкыны-биле уткан.

Чилини Компартиязынын Чилине секретари Л. Борсалан, Аргентинанын Компартиязынын Чилине секретари А. Фара, бразилиянынын

Президиумда — СССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунун болгаш СССР-ниң Министрлер Цөвүслениң Даргаларының орадачылары, СССР-ниң министрлери, СЭП Москва хоарай болгаш Москва область комитеттеринин секретарлары, деңгиз партияның хоочуннары, үлөтүрүнү болгаш көзө ажал-агының алдаржаа ажил-шичлери, көсү шериг начальниктери, эртемденер, хей-ниги организацияларының төлөөчөлери.

Байырлыг хуралды СЭКП ТК-нын Политбюро кезигүнү, СЭКП-нин Москва хооркомунун бирги секретары В. В. Гришин ажыткан.

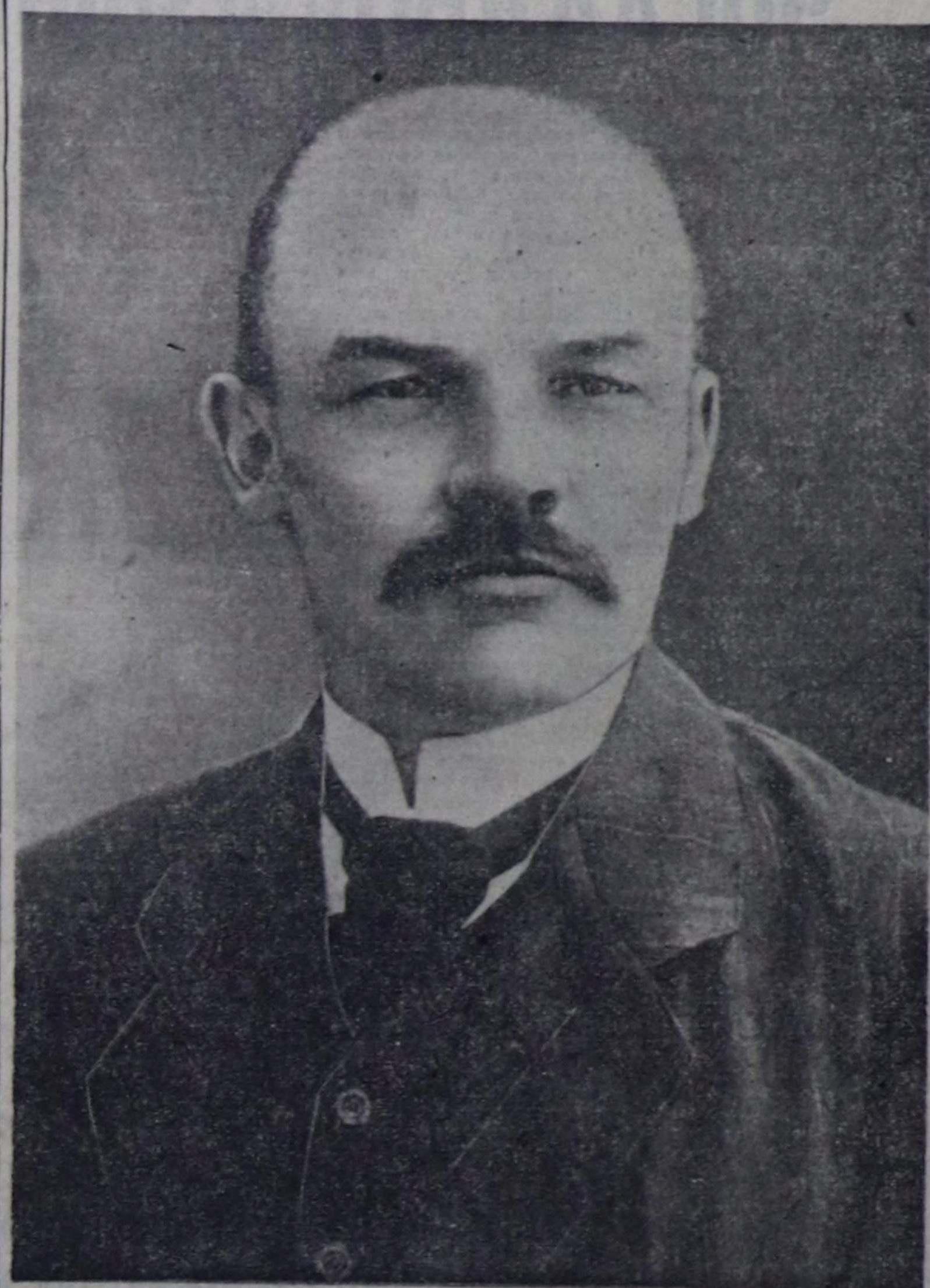
Совет Эвилелинин гимнизи Кремльдин Съездилер ордузунга байырлаадыг чагыланып үеген.

«Ленинизм — массаларның революция энергиясынын болгаш чогаалдыгазы-
нын эгэртилмес үнөр дэу» деп илеткеди СЭКП ТК-нын Политбюро кежигуну.
ССРЭ-ниң Күрүненин айым чок чорук комитединин даргазы Ю. В. Андропов
кылган.

Байрлыг хуралд киржикчилери туруп келгеш, «Интернационалды» со-
рок киришкенигс малаан

Ооң соонда байырлалдың улуг концерти болган.

(C3TA).

Эштер!
Революсчу болгаш бодалчы
Ленинни кайгамчык чаа-
ай киж и будужу, оон идеяла-
ы болгаш оон ажил-херекте-
и киж и төрелгетенин са-
ым-чолунга шийитирлиг ар-

[illegible]

гаалар дэшиг олдур. Анаа бэдүүн хөмчээшгийн-биле, эшмийн бодээ даяар түвэгн барымдаалаа тугаалаар болза, Ленинин болгант дашинчилерин боттарыны мурушугаа сагалан сорулгалары шугуздаа боттарын шидатын билээн соруулган турган. Ичкээлдээ даа түлхэн чүгөн биле.

Ол түлхэлтэни «хуугаазын» деп адап турган хонар эвч. Ичтанын «хуугаазынын» чүве турбан болбайн апа. Уауг мергэе, боттук коор угааны-биле. Деша харын олу эске кидел-даа артын билэн турган. Ирич-чидалан, дайынга коошкан-сузалаан, бодуун үзэин чурттан эрттирген помешки-буржуаз тургузуг турган. Советтер чуртуун даштынга дайынварынын сырый катышкын азыртыга шаштыкаан ач чидиг чурдулдуор делегейге турган. Ленинин тургусканы большевиктерин партияны — Россия пролетариаднын сырый катышкаан.

ийн турар. Ол сорултаны бис да
хүснэгтүүнэсийн тудум-на ч
ассаларын тэгүгүт чогаал о
гьлааны агымь улам о
лалкин, долу богу бээр. а
Совет нийтэлдүн бүгү а
зүгүддэи, оон дүгүлү бис а
ийн оон бегүгү хүннэри күш
лалкин хилжигнэи хосталан н
ийтэлтээвэс чүү түсеге ар-
лмьлал дээрин зайиннан та
йрн кегүгүл турар. Ол де
лал-ла он чылда булун чус-
су чылдары чымыркан. Ол з
ийн чылдары түүнээр ам н
дүгү дегелегин мурунгу то
ноз-беле кестүн турар. Ол б
дээрге — бистин Совет эргэ-
гүргэвэс, чонон боттадым да
ийн турары болган чонон з
дээр-ажымн камгалаан эргэ-
гүргүд-тур. Ол дээрге—хос-
гүгү күт-ажымдын түгүсүканы т
лалган бүгүдүнн болган ки-
йи бүрүзүн чагай чоруну э
улгадгын социалист э
иломока-дыр. Ол дээрге—60
ийн төмдөгзөөн бистин н
ийтэлгисин турарымы Совет

ыгты-агмы, харын-даа кон-
 циягын эвсэ бичлалдардаа
 удаа турар. Ынчалдаа-даа
 ынц шүтүүдэн чамгыс
 — түрүүзүүхү күш-
 ындын нийтл хөрээ төрөл-
 ын турар.
 КИ-нын XXVI съездин
 шийтхирисин, он бири
 чылдын даалгартын бот-
 турар дэшт бүгү-үзүсү
 сел, аякыгты чорукту
 ын пышары бедилер
 экономикавы камгалта-
 ботдурар дэшт калбаа-
 нэпэрээн социалистг
 — партияны сорулга-
 нэпэрэ ижиренинц хан-
 рындан түдүт хөрээ бот-
 турар дээрлинин боттуг,
 — хөрөмөз о-дур.
 болза беш чылдын дөрт-
 бири салал калкын,
 даа бичин эвсэ. Ынчаларга
 ынган чүт баа эвсөн
 Улэстүр бугдүрүшкү-
 үзүдөөн хаядыртыган.
 аякыдын бугдүрүшкү-
 ы. Съездин телеүзүү-

[illegible][illegible][illegible]

малган политиктик аялганды турган. Акжылкы алгы-биле болгаш тараачынар-биле ачагартың бузубуз харлаазаы, аңаа улус массаларын доткэмчиге турган. Россия-дагы алышкы чопчул партияга бузубуз, Ленинизм, коммунизм болгаш демосекче кудурун унган. Революция тиндээ.

Ичылгаш социализмге чыл саваашкыныын эңне өгөндөйден тура, чаа нийитилдөөн күчүбүз тургузукчу күжү бо-лу берген партиянын болгаш уаустун чыгыс эвиг тургустунун келген. Ол чыгыс ол бут-тук бидүштү, таңге дээрге де-лениң партиянын эчиге со-циализм, программасы күш-аалымды уаустун үлдөйи өгө-өлүктүрүп долузу-биле икерегелген турар. Ыкыштын он-биле кады ол чыгыс он-бузук уаусту нийитиле тур-гузуптун тургузукчузу чыгар-ган он болуп болур дээрликте бузубузн коммунисттерине ме-дерединг, сорулгаже чүтүк-үлү аалымнын түнөйлү болур.

Ленин ол бодалды катаа-рындан чалданмас чорам.

«Социализм үстүлүн айтыш-кын-биле тургустумас» — ден ол чүтүгалаан. — Он укур-ут-кашга куруне-бюрократтың автоматизм дүүнүсө; амыла-зыңа, чогаалды социализм-га чың улус массалар каттары тургузур. Моон уушкунуа би-стин партияныс күш-аалым-чы чопчун меделерин, поли-тиктик культуразын бедирини дутайдыңа соксаңа чокка

пийтлелитбүгү напийларнын
алар биче худустаны улут
туккыжыныы-дыр. Ол
эрге — бистин пийтлели-
исте социалистиде идеология-
ин тивилелге-дыр.

Совет улустун ажил-чору
ушунга кыл кал алмыр—эко-
мия. Мыйын угулган, а-
м-м-м! мадам мааларын
ругузуку чогаалары,
ларнын инициативаы, бо-
тыныгыр, ак кестикдиги
кылдар кузели болгаш мер-
калык дика учур-дуалдыг,
тутуг будуруга коллектив-
ин, ажилдар черия хемчө-
лөкө пийтчытени бистин бу-
луппачыыстын болгаш
граммаларыныстын куул-
алы ажил-ничи бурузунун
оымсалгалычыл, илелге-
ленин, профессионал мер-
кииленин доран-па хамар-
ал болгай.

Муну канчаар чурттан
оорыныс, даарта капчаар
оттаанымыс, кедизине ба-
п, Төмөнкү нефть ту-
тычыллары, БМ-га тууна-
р тууучулары болгаш орук
тууучулары, «Атомшаста»
туурин уенин атомуг электро-
ницияларынын күтүгүр
келерин туугузур туур кы-
лериин, бо чылдын дүгү-
лөс өстүрени туур кы-
ла ош баш болгаш хөөн урез-
и чакы чеге сатып чован-
ы чекши туур кылкыло-
лорун, ажилдарыныстын
өзиди баа кикпирин, адым-
ын дугайлыа сатып салып
дуура кикпирин кайы хире
кыкпирин, асыллап туура-
ныс.

ыңгуу бұрыры улам дүр-
 үндүс. Телевистелер
 ал хемчеглер дараалаш-
 боттанып турар. Ал
 дүңүп чүртүпүп эом бос-
 овет кижик шийтпир-
 түр айткылары чүгө-
 рынын күнженишине
 шийтпир ботур
 түрүп таан библин-
 де чүгөдөт. Иселде-
 дө көрүп турар. Ол бот-
 ымкынны мурунда көдө-
 агыйын токудашы-
 жип эртеринге, аш-
 продукттарын болгаш
 ач херегедели үлөтүр
 ыңгырын бузурин кал-
 ыңарып ботуралк шыны-
 ыңерке, ачы-дуза чөдир-
 ыңы төгүрүндө маамар-
 Бо сорулгаш шийтпир-
 ыңарып турар болгаш ш-
 ыңылартын туур. Ал
 ыңыларын төгүстүг чо-
 ыңыларын токудашы-
 ыңыны кызыгаралмазы
 ыңыр болгой. Ол шийт-
 ыңыдырамынын бүт тала-
 ыңа хараа түдүп турар.
 ыңы бастия тургузуу-
 ыңыкт үндөин шыны-
 ыңа иштик дүшүк де-
 ыңтам төкүстү-биле ил-
 ыңгар. Социалист тур-
 ыңуунун чөдипкиннери-
 демократиялык ханыла-
 ыңы түдүп хараылашы-
 ыңкылар боттарыны
 ыңырамын ыңыккан бу-
 ыңыларын Сайаа-
 ыңымын ыңытталы үгү-
 ыңгуу түр чөдүп ор-
 ыңымын ыңытталы апар-
 ыңылар дүдүм ботурал-
 ыңы.

ырың дегенг ариендиз-политиктиң чыгиди чепсез болуп туралыгын болгай. Чыгыш үеде демократияны алабас тууш дөмдө «хушоралым» дугайыгыга турар. Ону чүд деп ботуруду. Боттас пиялтасга боттас-ге-жыктары болгаш ырың дүшүш чүдүлөр дугайында чугаа чок болганда, чак мыр уушкунчун болбайн дүшүп пиянтел чок. Оз эмге-де, социализм-амардык. Илчалам-а-оттутт ыгылдарын үе-ге, капиталдым үе-ге-жыктарың дүшү-рүрү аңгы тала-уу туралышкак бай-уурулар тур. Полити-ка-биле алыш, ол аңгы, талам-биле ишчак угалышкак-ным-буру партиялар-ын көргүзүп турар. партияларың бөрү, — херек кырында, пиянын дөмдө болур, даа ол демократия-политар массаларын о-гасталгын илгерей-турар өзү барымда-ар-жугат демократи-

[illegible]

Байыркы курадагы СЭКтин дооркомдугу яңгыр секретари Б. Н. Савинов аяктайт.

СЭКН ТК-нын Чынгын секретари, ЦСРР-ияд Азат Советин Президиумунун Даргазы эш Л. И. Брожнев баштадыр СЭКН ТК-нын Политбюроузунун составын байыркы курадагы хунадуз президиумунга ош киргизилери бедик надуруушкуну биле сонтаат.

Владимир Ильич Ленинни туртуугун хунадуз биле 1923 жыл болган окуяга дууш яныла ителген СЭКН ТК-нын окуяга дууш секретари Г. И. Долгунов кылдат.

Ураа сонлаа ош киргизилери байыркы концерти керген.

В. И. Ленинни туртуугун хунадуз биле 1923 жыл болган окуяга тураксайлаа байыркы курадагы А.Долгунов, Чалган, Шагаан-Абды, Туран ош райлаага, Хому-Ахсы сугура.

